

אוצר העברית

חוברת הכנה לחידון

שבוע העברית | כיתה ג' | שדרות

ילדי שדרות היקרים!

במסע שלנו נגיע למקומות שונים בשדרות: החווה החקלאית, הספרייה,

בית הספר, מרכז המוזיקה ואפילו ללב שלנו.

בכל עצירה במסע נכיר מילים חדשות, נבין את משמעותן,

ונלמד להשתמש בהן בדרך כיפית ומשחקית!

מוכנים להתחיל?

בחרו מאיפה להתחיל את המסע וקדימה לדרך!

שם: _____

בית ספר: _____

מפת האוצר של שדרות

תחנה ראשונה: הלב שלנו

שלום ילדים, כאן תוכלו להיפגש עם הדברים
שבלב: מילים, ניבים וביטויים שמספרים על
רגשות, מחשבות וחוויות.

זה המקום לגלות איך העברית עוזרת לנו להגיד את מה
שאנחנו מרגישים, ולמצוא את האוצר הפנימי שמסתתר בכל מילה.
מוזמנים לצאת למסע קטן של היכרות, הבנה והפתעות וגם לגלות איך מילים
יוצרות קשר בין אנשים.

פֶּה מְפִיק מְרָגְלִיּוֹת ✨

1. הביטו בציור, מה הניב מלמד אותנו לעשות
כשאנחנו מדברים? בחרו תשובה אחת נכונה
א. לנסות להשיג תכשיטים יקרים.
ב. לדבר בצורה נעימה, מכבדת ולהגיד מילים
טובות.
ג. ללמוד להכין שרשראות יפות.

נקודה למחשבה: למה, לדעתכם, מדמים מילים חכמות ל"מרגליות" (אבנים יקרות)?

המשימה: כתבו משפט על מישהו שאתם מכירים (או דמות מספר/סרט) שהפה שלו
"מפיק מרגליות".

עֲשֵׂה אוֹזְנוֹ כְּאֶפְרָקֶט ✨

2. איך הניב הזה עוזר לנו להיות חברים טובים
יותר? בחרו תשובה אחת נכונה
א. הוא מלמד אותנו לדבר בקול רם.
ב. הוא מלמד אותנו לנגן בחצוצרה.
ג. הוא מלמד אותנו להקשיב לחבר באמת
ובסבלנות.

נקודה למחשבה: איך אתם מרגישים כשמישהו באמת מקשיב לכם, בלי להפריע?

הקיפו: שמחה / הקלה / שייכות / אחר: _____

המשימה: כתבו משפט אחד המשתמש בניב. נסו לתאר מקרה שקרה לכם באמת.

✦ עקב בצד אגודל ✦

3. הביטו בציור, מה הניב מלמד אותנו על הדרך להצליח במשהו? בחרו תשובה אחת נכונה
- א. שכדאי להתקדם לאט ובזהירות, צעד אחר צעד, ולא למהר.
- ב. שצריך תמיד ללכת על קווים ישרים על הרצפה.
- ג. שהכי חשוב זה לסיים את המשימה מהר לפני כולם.

נקודה למחשבה: הניב מתאר הליכה איטית מאוד, שבה עקב של רגל אחת נוגע באגודל של הרגל השנייה. למה, לדעתכם, לפעמים עדיף להתקדם לאט ובזהירות (עקב בצד אגודל) מאשר לרוץ מהר?

המשימה: כתבו על משהו שלמדתם לעשות "עקב בצד אגודל" – התחלתם לאט לאט, נזהרתם, ובסוף הצלחתם.

✦ אבנים שחוקו מים ✦

4. איזה שיעור חשוב לחיים אנחנו לומדים מטיפות המים הקטנות? בחרו תשובה אחת
- א. שאבנים הן חזקות יותר ממים.
- ב. שאם מתמידים ולא מוותרים (כמו המים), אפשר להצליח גם במשהו שנראה קשה.
- ג. שעצוב מאוד כשיורד גשם על סלעים בטבע.

נקודה למחשבה: במבט ראשון, נראה שלמים הרכים אין שום סיכוי מול האבן הקשה. ובכל זאת, בסוף המים מנצחים והאבן נשחקת. מהו לדעתכם "הכוח הסודי" של המים, שאין לאבן?

המשימה: כתבו על הצלחה אחת שלכם שאתם גאים בה במיוחד, שהגיעה רק בזכות זה שהתמדתם ולא הפסקתם לנסות (בלימודים, בספורט, בנגינה או בחברות).

✦ בור שְׁאִינוּ מְאֵבֵד טְפָה ✦

5. במה דומה הילד בציור לבור סוד? בחרו תשובה

אחת נכונה

א. שהוא יודע לשמור סודות ולא לגלות לאף אחד.

ב. שיש לו זיכרון מצוין והוא שומר בראש את כל

מה שהוא לומד.

ג. שהוא אוהב מאוד לשבת בחוץ ליד המים

ולקרוא.

נקודה למחשבה: הניב מדמה זיכרון טוב לבור מים המטויח היטב בסיד, כך שאף טיפת

מים לא יכולה לנזול החוצה. למה, לדעתכם, חשוב "לשמור" בראש את הידע שאנחנו

לומדים ולא לתת לו "לנזול" ולהישכח?

המשימה: כתבו על דבר אחד חשוב או מעניין שלמדתם לאחרונה (בבית הספר או

בבית), והייתם רוצים לזכור אותו לתמיד כמו "בור סוד".

✦ איש אֶשְׁכּוּלוֹת ✦

6. מה הציור הזה מלמד אותנו על הכישרונות שלנו

ושל חברים?

א. שלכל אחד יש הרבה כישרונות ודברים שהוא טוב

בהם, לא רק דבר אחד.

ב. שזה מאוד מסוכן להחזיק הרבה דברים בבת

אחת כי הם יפלו.

ג. שצריך לבחור רק מקצוע אחד בחיים ולהתמקד

רק בו.

נקודה למחשבה: הניב מדמה אדם מוכשר לאשכול ענבים, שבו פירות רבים מחוברים

לאותו ענף. למה לדעתכם זה טוב להתעניין בהרבה תחומים שונים (למשל: גם במוזיקה, גם

במדעים וגם בספורט) ולא רק בדבר אחד?

המשימה: דמיינו שאתם "אנשי אשכולות". באילו שלושה תחומים שונים לגמרי הייתם

חולמים להצטיין כשתהיו גדולים?

אסטרונומיה (חקר החלל), רובוטיקה ובינה מלאכותית, רפואה, וחקר המוח, תורה, גמרא, ביולוגיה, ארכיאולוגיה,

הנדסת חשמל, מתמטיקה, ציור ופיסול, נגינה, שירה, ספרות, אדריכלות, עיצוב אופנה, קולנוע, ריקוד, היסטוריה,

פסיכולוגיה, משפטים (עריכת דין), פיקוד בצבא, פוליטיקה, אומנויות לחימה, טיפוס הרים, התעמלות קרקע, כדורגל,

גלישה, טיס, בישול אפיה, המצאת פטנטים, חקלאות, שחמט.

★ הזרעים גדמעה – ברנה יקצרו ★

7. כשקשה לנו עכשיו (כמו לאיכר העצוב), מה עוזר לנו להרגיש טוב יותר? בחרו תשובה אחת נכונה
- א. התקווה, הידיעה שאם נתאמץ עכשיו, בסוף נצליח ונשמח.
- ב. הידיעה שתמיד נישאר עצובים ושהעבודה תמיד תהיה קשה.
- ג. ההבנה שעדיף לא להתאמץ בכלל אם קשה בהתחלה.

נקודה למחשבה: המשפט מלמד שלפעמים ההתחלה קשה ומעייפת (עד דמעות), אבל התוצאה הסופית משמחת (רינה = שמחה). למה חשוב לזכור את הסוף הטוב כשרק מתחילים משימה קשה ואין חשק להתאמץ?

המשימה: לפעמים ההכנות לטקס או למסיבה הן ארוכות ומעייפות ("זרעים בדמעה"), אבל המופע עצמו מרגש ומשמח ("ברינה יקצרו"). כתבו על חוויה כזו שהייתה לכם: מה היה החלק הקשה בהכנות, ואיך הרגשתם ברגע השיא בסוף?

למה הסופרים משתמשים בניבים? לפעמים הרגש כל כך חזק, שמילה אחת לא מספיקה לתאר אותו. במקום להגיד "הוא שמח מאוד", אומרים "אורו עיניו" ואז אנחנו ממש יכולים לדמיין את זה!

כתבו איזה רגשות עולים בכל אחד משלושת הניבים.

תוכלו להיעזר בחלק מהרגשות:

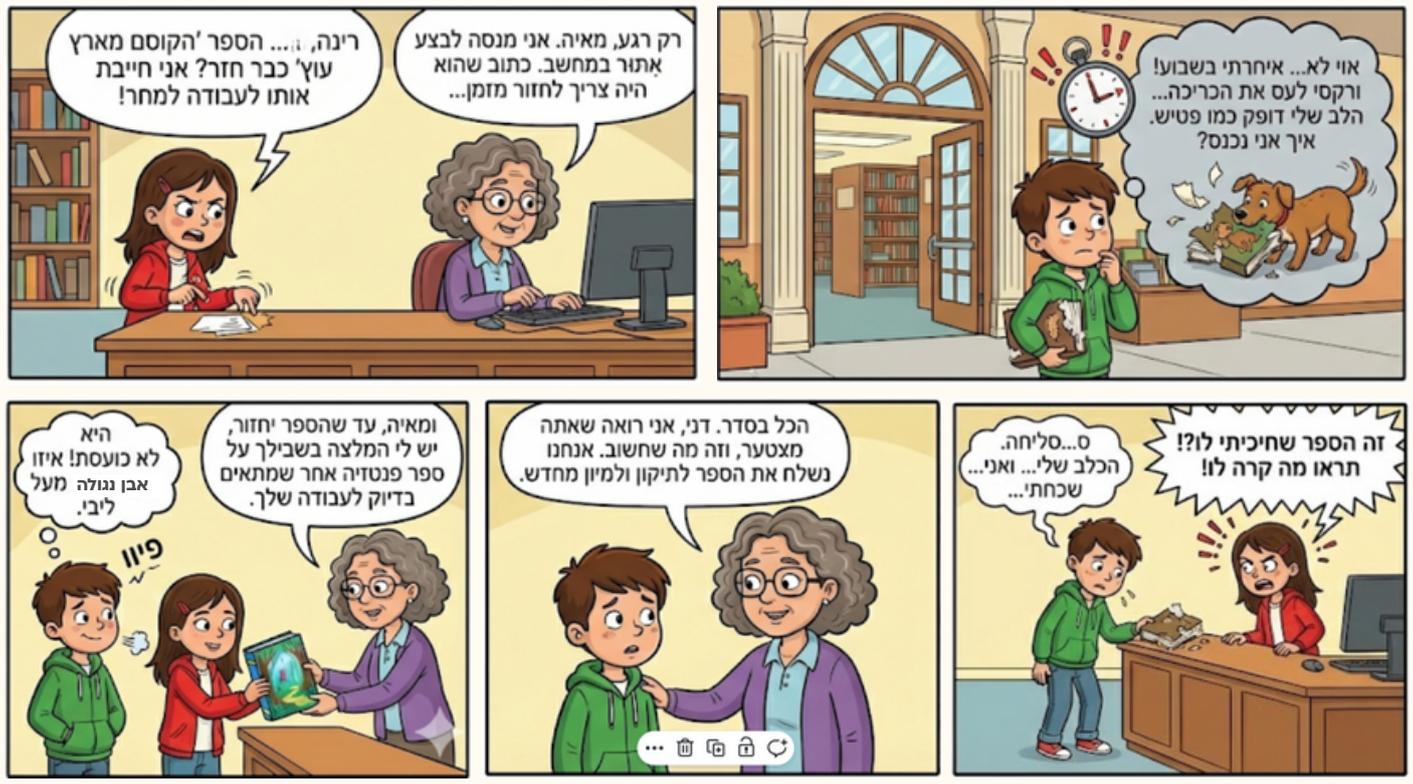
שמחה, התרגשות, התלהבות, נאווה, ספוקה, הקלה, רגיעה / שלווה, ביטחון, שיכות (להרגיש חלק מקבוצה, לא לבד), עצב, אכזבה, תסכול, חשש / דאגה, בדידות, תקווה, סבלנות, נחישות (רצון חזק לא לוותר)

ברוכים הבאים לספרייה העירונית בשדרות!
בואו לגלות עולמות חדשים ולהעשיר את השפה.
היכנסו בשקט, הקשיבו לרחש הדפים, וגלו את
האוצרות החבויים בספרים.
 נתראה בין המדפים! 🙌

קראו את העלילון (קומיקס).

משימה 1: השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים. נסו לזהות מה הרגישה כל דמות לפי הציור והמילים שלה.

מחסן רגשות: הקלה | אכזבה | אשמה | הבנה ואמפתיה

דני יודע שהוא לא בסדר. הלב שלו דופק. הוא מרגיש _____ . מאיה רואה שהספר שחיכתה לו הרוס. היא מרגישה _____. רינה לא כועסת אלא מנסה לעזור. היא מגלה _____ כלפי דני. דני מבין שהכל הסתדר. הוא נושם לרווחה ומרגיש _____ .

משימה 2: רינה השתמשה במילים מיוחדות של ספרניות. בואו נראה אם הבנתם אותן

- כשרינה אמרה "אני מנסה לבצע **אתור** במחשב", היא התכוונה ל: **א. למחוק את הספר. ב. לחפש ולמצוא איפה הספר נמצא. ג. לכתוב סיפור חדש.**
- כשרינה אמרה "יש לי **המלצה** בשבילך", היא רוצה: **א. להציע ספר טוב שהיא מכירה. ב. לבקש כסף על הספר. ג. לסדר את הספרים על המדף.**
- כשרינה אמרה "נשלח את הספר **למיין**", היא התכוונה ל: **א. לסדר את הספרים בקבוצות לפי נושאים. ב. לקנות ספר חדש. ג. לעטוף את הספר.**

שאלות חידון הספרייה

1. מה ההבדל בין דף לעמוד?

א. בעמוד יש שני דפים ב. בדף יש שני עמודים ג. שתי המילים נרדפות

2. "וואוו הכתב הזה כל כך גדול!" - איזו מילה מתאימה לגודל האותיות?

א. אותיות טל ומטר ב. אותיות של קידוש לבנה ג. אותיות דרבי עקיבא

3. לכל ספר יש כריכה, איך נקרא החלק הצר המחבר ביניהן?

א. ציר ב. שרביט ג. שדרה

4. קניתי את הספר ב'צומת ספרים' - מה המין של המילה "צומת"?

א. זכר ב. נקבה ג. זו מילה דו-מינית

5. "איזה עלילון מרתק!" - מהו עלילון?

א. סרט ב. קומיקס ג. ספר היסטורי

6. מהי המילה הנפוצה ביותר בעברית?

א. את ב. לא ג. זה

7. פסקה אחת, ארבע...

א. פסקאות ב. פסקות ג. שתי האפשרויות נכונות

8. כשאנו פותחים ספר, שני העמודים הנראים זה לצד זה נקראים...

א. כפולה ב. מפתח ג. דפדף

9. איך נכון לומר "25 הספרים"?

א. עשרים וחמשת הספרים ב. עשרים וחמישה הספרים ג. עשרים וחמש הספרים

10. חוברת אחת, חמש...

א. חוברות ב. חוברות ג. זה לא משנה

11. איך קוראים למתקן שמעמיד את הספרים על המדף?

א. ספרייר ב. זזית ספרים ג. תמוכת ספרים

12. "איזו דפפה נפלאה!" - מהי דפפה?

א. כוננית מדפים ב. חוברת דקה ג. אגדת דפים

ברוכים הבאים לחווה החקלאית! בואו לגלות את האוצרות בחווה. בסיום שחקו וראו כמה אוצרות כבר מצאתם!

שלום! אני נועה מכיתה ג' בשדרות. כל שבוע אני מגיעה לחווה החקלאית. בואו תקראו מה גיליתי שם!

ביקור בכורת

איכז התראעות! היוס יצאנו לביקור בחווה החקלאית. כשהצענו, צעדנו בשביל שהוביל אותנו עד לקצה החווה, עק ניצבת הכורת, ביתן של הדבורים. נכנסנו לאחר שקול איוור, ממנו יכלנו לצפות בבטחה בפעילותן של הדבורים החרוצות. למרות שקצת חשתי בהתחלה, המראה היה פשוט מרתק! המורה בחווה הציגה פנינו חלת דבש, ומני יכולתי להבחין במבנה המעוסי המדויק שלה. לאחר מכן, צפינו בתהליך הרדזה, שבו הפקנו את הדבש מתוך החלה. אסיוס, ככינו אטעוס דבש טרי-טרי – וכה היה אס ספק הדבר המתוק ביותר שטעמתי מעודי!

כתבו את המילים המודגשות בתמונה המתאימה: כורת, חלת דבש, רדזה

יוס חורף בשדה

איכה כיל היה היוס בחווה! באף חורף עכשיו, יצאנו אל השדות. המשימה שלנו הייתה לקרע חיטה. לקחנו חופן של כרעיס קטנים וקרענו אותם באדמה ממעם הידיים. אחר כך המורה הראתה לנו עצי כית ענקיים. היא סיפרה שפעם, מכאן, הקפולו אותם כשהם היו מתויס קטנטנים. היא אס אילתה לנו סוד של חקלאים: איך מרקיבים שני צמחים שונים והופכים אותם לצמח אחד חדש. כה היה נראה כמו קסם! אני אטה להיות חלק מהחווה.

כתבו את המילים המודגשות בתמונה המתאימה: זריעה, שתילה

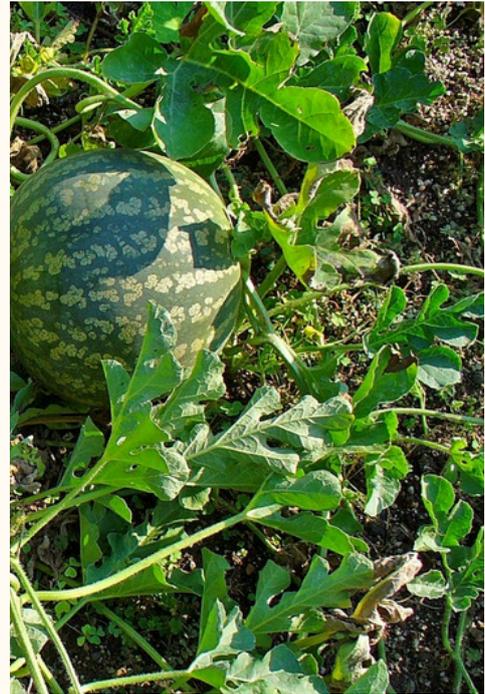

האסוף 🍲

איכּו התראסוּת! בסוף השנה חכרנו לחווה ואינוּ שהיטה שְׂרָעָנוּ בחורף אלאּ והבסיהּ! לקחנו אלאּ וְקָצְרָנוּ אַת הַיבּוּלִים באוּ ידנוּ. אחר כּכ טחנוּ אַת הארעיניק לקאחּ והכנוּ פיתוּת טעימוּת אַל הסאָ. כהּ היהּ לוּ כּכ טעימּ אכּוּ אַהוּ אַנחנוּ אידּנוּ!

השנהּ בחווהּ הייתהּ אלאּהּ בעשייהּ: בחורף אָסְקָנוּ כּיחִים והכנוּ אַן. בסתיוּ קָצְרָנוּ אַנבִים אתוקימּ אַהכרִם ובקיוּ קָטְפָנוּ אבטיחִים אַסייִם אַהאָקְפָה.

איכּהּ כּיֵל אַהיוּת יודִים אַל שדרוּת! ישּ אנוּ חווהּ אַחיתית אַלנוּ, ואַנחנוּ אומדיִם בהּ לוּ כּכ הרבהּ דבריִם חדשיִם.

קראוּ אַת המיליִם שבמחסן.

מיינוּ כּל מילהּ למקוּם המתאיִם בטבלהּ.

תוצריִם מהחווה	פעולוּת בחווה	מקומוּת בחווה

כּוֹרֵת. זָרְעָנוּ. חֵלֶת דָּבֵשׁ. קָצְרָנוּ. שָׂדֶה. דָּבֵשׁ. מְסַקְנוּ. מְקַשֶּׁה. בְּצָרְנוּ. זֵיתִים. רָדָה.
 חֲטָה. כָּרֶם. תְּמָרִים. שְׁמֵן. קֶטְפָנוּ. עֵץ זֵית. פִּיתָה. טָחָנוּ.

חידון החווה

1. איך קראו בתנ"ך לחלת הדבש?

א. דְבוּרִית ב. צוף ג. יַעֲרָה

2. החקלאי סיים את פעולת הרדייה. מה הוא עשה?

א. הרחיק את הדבורים ב. לבש בגדי כוורן ג. הוציא דבש מהחלה

3. מה עושים בְּמָסִיקָה?

א. קוצרים חיטה ב. קוטפים זיתים ג. קוטפים תפוזים

4. "אני אוהב תמרים!" איך קוראים לאיסוף התמרים מהעץ?

א. אָרְיָה ב. גָּדִיד ג. קָטִיף

5. אָרְיָה זו פעולה מיוחדת. לאיזה פרי?

א. תפוחים ב. אבטיחים ג. תאנים

6. "הַתְּבוּאָה מוֹכְנָה!" איפה היא גדלה?

א. בְּכָרֶם ב. בְּשָׂדֵה ג. בְּמִטָּע

7. ליקטנו אבטיחים ומלונים ...

א. הַבּוֹסְתָן ב. הַמְּקִשָּׁה ג. הַחֲמָמָה

8. כשמכניסים זרע קטן לאדמה, זו...

א. נְטִיעָה ב. זְרִיעָה ג. הֶרְכָּבָה

9. כשלוקחים שתיל עם עלים ושמים אותו באדמה, זו...

א. זְרִיעָה ב. הֶרְכָּבָה ג. שְׁתִּילָה

10. הֶרְכָּבָה זו פעולה קצת קסומה! מה עושים בה?

א. מרכיבים משקפיים לחקלאי ב. מחברים ענף לעץ אחר ג. מרכיבים סולם

בחצר בית הספר התגלו עקבות מסתוריות. אבי ויהודה, תלמידים סקרנים, החליטו לחקור אותן. בואו לגלות איך הם עשו את זה, וגם תלמדו 7 מילים חדשות מעולם החשיבה!

מְסַקֵּנָה **הַשְּׁאֵלָה** **הַשְּׁעָרָה** **שְׂאֵלָה** **הַתְּבוּנָוֹת** **טְעָנָה** **הַדְּגָמָה** **הַסְּבֵר**

העקבות בחצר בית הספר

ביום ראשון בבוקר אבי הגיע לבית הספר וראה משהו מוזר. על האדמה הרטובה ליד הכיתה היו עקבות מוזרות: שורה ארוכה של סימנים שנעלמה לכיוון המחסן. אבי התכופף והביט בעקבות. **הוא בדק את הצורה: חמש אצבעות ארוכות, טביעה עמוקה באמצע, וסימני ציפורניים בקצה. הוא מדד באצבעותיו, כל עקבה הייתה בגודל כף יד.**

"יהודה, בוא מהר!" קרא אבי לחברו. יהודה רץ אליו והסתכל על העקבות. **"מתי זה קרה?" שאל. "בלילה? ולאן העקבות מובילות? ומה החיה חיפשה פה?"** אבי משך בכתפיו. **"אולי זה כלב גדול שברח מאיזה בית," אמר יהודה. "או חתול בר שמסתובב פה בלילות."**

"בספר על בעלי חיים ראיתי טביעות של כלב, הן עגולות עם ארבע אצבעות, ואילו פה יש חמש אצבעות ארוכות. זה לא כלב - זה משהו אחר." הם הלכו בעקבות השביל עד פח האשפה של המזנון. **"לדעתי, החיה חיפשה אוכל," אמר אבי. "כי המכסה הפוך ויש פירורים על הרצפה והעקבות מתחילות מהפח."** "אולי הרוח הפילה את המכסה?" אמר יהודה. אבי הרים את המכסה והצביע: **"תראה את השריטות והנשיכות בשקית. ככה זה נראה כשחיה מחפשת אוכל."** יהודה עדיין לא הבין את כל התמונה. **"תקשיב," אמר אבי. "חיה נכנסה בלילה לחצר. היא הריחה אוכל בפח. היא הפילה את המכסה, חיטטה בפנים, ואז ברח למחסן. לכן יש עקבות מהפח למחסן."** פתאום נשמע רשרוש מהמחסן. **"היא עדיין שם!" לחש יהודה.**

— המשך יבוא —

בואו נכיר 7 מילים שיעזרו לנו לחשוב כמו חוקרים אמיתיים!

- 🔍 **התבוננות** - להסתכל טוב טוב על כל הפרטים הקטנים.
- ❓ **שאלה** - לשאול שאלה שעוזרת לנו להבין יותר.
- 🧠 **השערה** - לנחש מה קרה או מה יקרה, עוד לפני שאנחנו בטוחים.
- 🔗 **השוואה** - לבדוק מה דומה ומה שונה בין שני דברים.
- 💡 **מסקנה** - להבין משהו חדש אחרי שאספנו את כל הרמזים.
- 📣 **טענה** - לומר מה אנחנו חושבים ולמה.
- 🎯 **הדגמה** - להראות דוגמאות שמוכיחות שאנחנו צודקים.
- 💬 **הסבר** - לעזור למישהו להבין משהו במילים פשוטות.

🐾 קראו את הסיפור העקבות בחצר וענו על החידות

1. איזו פעולת חשיבה נעשתה כאן?
"אבי התכופף והביט בעקבות. הוא בדק את הצורה: חמש אצבעות ארוכות, טביעה עמוקה באמצע, וסימני ציפורניים בקצה. הוא מדד באצבעותיו - כל עקבה הייתה בגודל כף יד."
א. שאלה ב. התבוננות ג. השערה ד. טענה
2. איזו פעולת חשיבה נעשתה כאן?
"מתי זה קרה?" שאל יהודה. "בלילה? ולאן העקבות מובילות? ומה החיה חיפשה פה?"
א. הדגמה ב. הסבר ג. שאלה ד. מסקנה
3. איזו פעולת חשיבה נעשתה כאן?
"אולי זה כלב גדול שברח מאיזה בית," אמר יהודה. "או חתול בר שמסתובב פה בלילות."
א. התבוננות ב. השערה ג. טענה ד. הדגמה
4. איזו פעולת חשיבה נעשתה כאן?
"בספר על בעלי חיים ראיתי טביעות של כלב - הן עגולות עם ארבע אצבעות, ואילו פה יש חמש אצבעות ארוכות. זה לא כלב - זה משהו אחר."
א. שאלה ב. הסבר ג. השוואה + מסקנה ד. השערה
5. איזו פעולת חשיבה נעשתה כאן?
"לדעתי, החיה חיפשה אוכל," אמר אבי. "כי המכסה הפוך ויש פירורים על הרצפה והעקבות מתחילות מהפח."
א. התבוננות ב. שאלה ג. הדגמה ד. טענה

המשך חידון העקבות בחצר

6. איזו פעולת חשיבה נעשתה כאן?

אבי הרים את המכסה והצביע: "תראה את השריטות והנשיכות בשקית. ככה זה נראה כשחיה מחפשת אוכל."

א. הדגמה ב. השערה ג. שאלה ד. מסקנה

7. איזו פעולת חשיבה נעשתה כאן?

"תקשיב, אמר אבי. "חיה נכנסה בלילה לחצר. היא הריחה אוכל בפת. היא הפילה את המכסה, חיטטה בפנים, ואז ברחה למחסן. לכן יש עקבות מהפח למחסן."

א. טענה ב. השוואה ג. הסבר ד. התבוננות

מבִּלְטִים לְמַדְעָנִים: חוֹשְׁבִים לְבַד!

פֶּעַת הַגִּיעַ הַתּוֹר שְׁלַכְּם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשִׁפְתַי הַחֲשִׁיבָה. הַשְׁתַּמְשׂוּ בְּמַלִּים שֶׁלְמַדְנוּ כְּדִי לַחְקֹר אֶת הָעוֹלָם סְבִיבְכֶם.

מְשִׁמָּה 1: הַתְּבוּנָנוֹת

הַנִּיחוּ אֶת הַיְלָקוּט שְׁלַכְּם מוֹלְכֶם. הַסְתַּכְלוּ עָלָיו הַיָּטֵב, מִמֶּשׁ מְקֻרָוֵב. חֲפֹשׂוּ פָּרֵט קָטָן שְׁאוּלֵי לֹא שָׁמַתֶּם לֵב אֵלָיו קִדְּם. כְּתֹבוּ מִשְׁפֵּט הַתְּבוּנָנוֹת אַחַד מְדִיק עַל מָה שְׁרָאִיתֶם: (הַעֲזְרוּ בְּמַלִּים: אֲנִי רוֹאֶה/ה שְׁ..., שְׁמַתִּי לֵב שְׁ..., הַצּוֹרֶה/הַצָּבֵעַ שְׁ...)

מְשִׁמָּה 2: הַשְּׁעָרָה

חֲשְׁבוּ, מָה יִקְרָה לְעֶצֶץ אִם נִפְסִיק לְהַשְׁקוֹת אוֹתוֹ בְּקִיץ לְמִשְׁךָ שְׁבוּעִים? נִסְחוּ אֶת הַהַשְּׁעָרָה שְׁלַכְּם, מָה לְדַעְתְּכֶם יִקְרָה? : (הַשְׁתַּמְשׂוּ בְּמַלִּים: אוּלַי, יִתְכַן שְׁ..., אֲנִי מִשְׁעֵר/ת שְׁ...)

מְשִׁמָּה 3: הַשּׁוֹאָה

הוֹצִיאוּ מִהַקְלָמֶר עֶפְרוֹן וְעַט. הַנִּיחוּ אוֹתָם זֶה לְצַד זֶה. בְּמָה הֵם דּוֹמִים? בְּמָה הֵם שׁוֹנִים? כְּתֹבוּ מִשְׁפֵּט הַשּׁוֹאָה שְׁמֵרָאָה גַם דְּמִיוֹן וְגַם שְׁנֵי: (הַעֲזְרוּ בְּמַלִּים: דּוֹמִים בְּכָךְ שְׁ..., אֲבָל שׁוֹנִים בְּכָךְ שְׁ... / לְעַמַּת... / בְּנִגּוּד ל...)

תהליך

היום נלמד מילה חשובה מאוד: **תהליך**.
תהליך הוא רצף של פעולות שיש להן התחלה, אמצע וסוף.
בואו נראה איך בחווה החקלאית בשדרות משתמשים בתהליכים כדי לייצר אוכל טעים!

חלק א': מסדרים את התהליך

לפניכם שני מחסני מילים מבולבלים.

העתיקו את המילים לתוך המשבצות לפי הסדר הנכון (מימין לשמאל), כדי ליצור את **תהליך הייצור**.

1. תהליך הכנת שמן הזית

מחסן מילים: כָּרֶם זֵיתִים | שָׁמֶן זֵית | שְׁתִּילָה | מְסִיקָה | עֵץ זֵית

2. תהליך הכנת הלחם (פיתה)

מחסן מילים: פִּתָּה | שֻׁדָּה חֲטָה | קֶצֶיר | זְרִיעָה | קֶמַח | חֲטָה

חלק ב': הופכים למומחים!

השלימו את המשפטים בעזרת המילים שלמדתם בחלק א'. שימו לב למילים המודגשות – הן מילים של חוקרים!

1. כדי להכין שמן זית, החקלאי מבצע **תהליך** ארוך. הוא מתחיל בפעולת ה- _____ ומסיים בפעולת ה- _____.

2. הלחם שאנחנו אוכלים הוא התוצר הסופי של **תהליך** שבו הפכנו גרגירי חיטה לאבקה לבנה שנקראת _____.

3. לכל גידול יש שם מיוחד לאיסוף היבול: **בתהליך** הכנת השמן אנו אוספים את הזיתים בפעולה שנקראת _____, לעומת זאת, **בתהליך** הכנת הלחם אנו אוספים את החיטה בפעולה שנקראת _____.

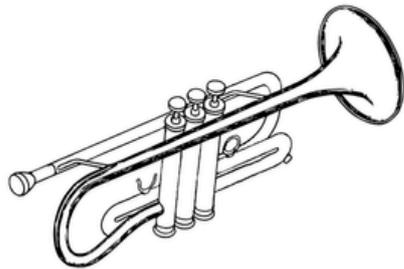
הידעתם?

המילה **תהליך** מתאימה להרבה מקצועות!
יש תהליך צמיחה (בטבע), תהליך פתרון בעיה (בחשבון) ותהליך חקר (במדעים). בכל פעם שאתם רואים רצף של שלבים - אתם רואים תהליך!

שלום לנגנים ולנגנות הצעירים!
במרכז המוזיקה מחכה לכם דף צביעה מיוחד
שמרכז בתוכו תזמורת שלמה!
לכל כלי יש פעולה מיוחדת משלו שיוצרת את הצליל.
מוזמנים לצבוע את הדף.

מחצצרים בחצוצרה

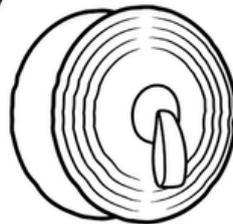

מכנרים
בכינור

מתופפים בתוף

פורטים
בנבל

מכים
במצילתיים

בחליל מחללים

תשובות חידון החווה 🌿

1. ✓ ג. יערה 🐝 המילה "יערה" מופיעה בתנ"ך (שמואל א', י"ד) - שם עתיק ויפה לחלת דבש.
2. ✓ ג. הוציא דבש מהחלה 🍯 רִדְיָה היא הוצאת הדבש מתוך חלת הדבש.
3. ✓ ב. קוטפים זיתים 🌿 מְסִיק הוא איסוף הזיתים מהעץ. ממנו מכינים שמן זית!
4. ✓ ב. גִּדִיד 🌴 גִּדִיד תְּמָרִים - חיתוך אשכולות התמרים מהדקל.
5. ✓ ג. תאנים 🍎 אֲרִיֵת תְּאֵנִים - קטיפת תאנים מהעץ.
6. ✓ ב. בְּשָׂדָה 🌿 תבואה (חיטה, שעורה) גדלה בשדה.
7. ✓ ב. הַמְקֻשָּׁה 🍉 מְקֻשָּׁה היא שדה שבו מגדלים אבטיחים, מלונים וקישואים.
8. ✓ ב. זְרִיעָה 🌱 זְרִיעָה - הכנסת זרעים לאדמה כדי שיצמחו.
9. ✓ ג. שְׁתִּילָה 🌱 שְׁתִּילָה - הכנסת צמח קטן (שתיל) לאדמה.
10. ✓ ב. מחברים ענף לעץ אחר 🌳 הֶרְכָּבָה - חיבור ענף מצמח אחד לצמח אחר, כדי ליצור זן חדש או משופר.

תשובות חידון הניבים 💎

1. פֶּה מְפִיק מְרַגְלִיִּת ✓ ב. לדבר בצורה נעימה, מכבדת ולהגיד מילים טובות. 💎 אדם שמדבר דברי חוכמה ונועם - מילותיו יקרות כמו פנינים (מרגליות).
2. עֵשָׂה אוֹזְנוֹ כְּאֶפְרָכֶסֶת ✓ ג. הוא מלמד אותנו להקשיב לחבר באמת ובסבלנות. 🧐 להקשיב היטב ובתשומת לב רבה, כמו אפרכסת (משפך) שקולטת כל צליל.
3. עֵקֶב בְּצֵד אֲגוּדָל ✓ א. שכדאי להתקדם לאט ובזהירות, צעד אחר צעד, ולא למהר. 🚶 הליכה איטית ומדודה - העקב נוגע באגודל של הרגל השנייה. לאט אבל בטוח!
4. אֲבָנִים שְׁחֻקוּ מִיָּם ✓ ב. שאם מתמידים ולא מוותרים, אפשר להצליח גם במשהו שנראה קשה. 💧 המים הרכים מצליחים בסוף לשחוק את האבן הקשה בזכות התמדה בטפטוף.
5. בּוֹר סוּד שְׂאִינוֹ מְאֻבָּד טָפָה ✓ ב. שיש לו זיכרון מצוין והוא שומר בראש את כל מה שהוא לומד. 🧠 אדם עם זיכרון מצוין ששומר את כל מה שלמד, כמו בור מטויח שמים לא בורחים ממנו.
6. אִישׁ אֲשֻׁכּוֹלוֹת ✓ א. שלכל אחד יש הרבה כישרונות ודברים שהוא טוב בהם, לא רק דבר אחד. 🍇 אדם רב-גווני עם הרבה כישרונות, כמו אשכול ענבים שיש בו הרבה גרגרים.
7. הַזְרָעִים בְּדַמְעָה - בְּרִנָּה יִקְצְרוּ ✓ א. התקווה - הידיעה שאם נתאמץ עכשיו, בסוף נצליח ונשמח. 🌱 מי שעובד קשה ומתאמץ (גם כשקשה) - בסוף יקצור את הפירות וישמח. מתהילים קכ"ו.
8. אָבִן נִגְלָה מַעַל לְבוֹ ✓ ב. הקלה גדולה - הוא מרגיש משוחרר ורגוע כי הדאגה עזבה אותו. 😊 כשמשהו שהעיק עלינו נפתר - מרגישים הקלה, כאילו הורידו אבן כבדה מהלב.

תשובות חידון הספרייה

1. ✓ ב. בדף יש שני עמודים 📄 דף הוא הנייר עצמו (משני הצדדים), עמוד הוא צד אחד בלבד. בדף אחד יש בדרך כלל שני עמודים.
2. ✓ ב. אותיות של קידוש לבנה 🌙 הביטוי מגיע מברכת 'קידוש הלבנה' הנאמרת בחושך, ולכן מודפסת בסידור באותיות ענקיות.
3. ✓ ג. שדרה 📖 החלק הצר המחובר בין הכריכה הקדמית לאחורית נקרא שִׁדְרָה, בדיוק כמו עמוד השדרה בגוף.
4. ✓ א. זכר 🗣️ צומת הוא זכר! לכן נגיד: צומת מסוכן, צומת מרומזר.
5. ✓ ב. קומיקס 💬 עלילון (קומיקס) בא מהמילה עלילה, וגם מזכיר את המילה 'עלה' (דף) ועלעול.
6. ✓ ב. לא ❌ המילה 'לא' היא הנפוצה ביותר. חבל שאנחנו כל כך שליליים... 😞
7. ✓ ג. שתי האפשרויות נכונות ✅ האקדמיה מאשרת את שתי הצורות. וכך גם: דוגמות/דוגמאות, קופסות/קופסאות.
8. ✓ ב. מִפְתָּח 📖 מִפְתָּח הוא המצב שבו הספר פתוח ושני העמודים גלויים לעין.
9. ✓ ב. עשרים וחמישה הספרים 📖 ספר הוא זכר, ולכן המספר יהיה בזכר: עשרים וחמישה ספרים.
10. ✓ א. חֻבְרוֹת 📖 אומרים חֻבְרוֹת (בחולם), בדיוק כמו כֻּתְרֵת-כֻּתְרוֹת.
11. ✓ ג. תְּמוֹכַת סְפָרִים 📖 תְּמוֹכַת סְפָרִים היא החפץ הכבד שמונע מהספרים ליפול מהמדף.
12. ✓ א. כונונית מדפים 📖 דְפָפָה היא מילה נרדפת יפה לכונונית ספרים.

תשובות חידון העקבות בחצר

1. ✓ ב. התבוננות 🔍
3. ✓ ב. השערה 🧐
4. ✓ ג. השוואה + מסקנה 💡🔗
5. ✓ ד. טענה 🗣️
6. ✓ א. הדגמה 🎯
7. ✓ ג. הסבר 💬

צוות יקר, לקראת שבוע העברית, אנו יוצאים למסע אורייני ייחודי המעגן את רכישת השפה בתוך הקשר (מקומי ומשמעותי). החוברת לוקחת את התלמידים דרך תחנות מוכרות בעיר: החווה החקלאית, הספרייה, בית הספר, מרכז המוזיקה ו"הלב שלנו".
במהלך הלמידה נכיר **מילים אקדמיות** חוצות-תחומים החיוניות ללמידה, **ואוצר מילים רגשי** המאפשר לתלמידים לפענח את המניעים והסיבתיות בהתנהגות הדמויות.

מודל העבודה: 6 אסטרטגיות להקניית מילה כדי להבטיח מעבר מ"זיהוי" ל"הפקה", מומלץ לעבוד עם כל מילה חדשה במודל הספירלי הבא:

1. **רובד פונו-אורתוגרפי:** הגיית המילה, זיהוי הצלילים וכתבתה הנכונה.
2. **מודעות מורפולוגית:** זיהוי השורש, המשקל/הבניין והמשמעות הנגזרת מהם.
3. **העמקה סמנטית:** הבנת משמעות המילה בתוך ההקשר הספציפי בטקסט.
4. **קישור לידיע קודם:** מציאת מילים נרדפות, הפכים, משפחת מילים ושיבוץ במשפט חדש.
5. **הכללה:** שיוך המילה לשדה הסמנטי המתאים (רגשות, חקלאות, מקצועות).
6. **עיבוד אישי-רגשי (העוגן):** הפיכת המילה לרלוונטית לחיי הלומד ("מתי אני הרגשתי כך?"). שלב זה הוא המפתח לקיבוע המילה בזיכרון לטווח ארוך.

המלצות ליישום בכיתה:

- מינון: מומלץ להתמקד ב"תחנה" אחת ביום (מקום אחד בשדרות) כדי למנוע עומס קוגניטיבי ולאפשר למידה מעמיקה.
- מענה לשונות: לתלמידים מתקדמים/עצמאיים ניתן להפנות לאתר "יום העברית שדרות" להעשרה נוספת.
- הערכה: בסיום התהליך יתקיים חידון עירוני מסכם על אוצר המילים שנרכש.